

De dienstbetrekking en de var, hoe zat het ook al weer?

Sinds 2005 bieden bepaalde verklaringen arbeidsrelatie de opdrachtgever een vrijwarende werking. De opdrachtgever hoeft in die gevallen geen loonheffingen af te dragen. Tenminste, dat dachten we tot enige tijd geleden. De Belastingdienst is echter van mening dat aan de vrijwarende werking van een verklaring arbeidsrelatie (hierna: var) zomaar een einde kan worden gemaakt door slechts een mededeling aan de opdrachtgever. De opdrachtgever dient dan - vanaf het moment van de mededeling - loonheffingen af te dragen, aldus de Belastingdienst. Pim Raijmakers & Jaap Verdegaal van PwC zijn het daarmee niet eens en leggen uit waarom.

Het spreekt voor zich dat het intrekken van de vrijwarende werking van de var een enorme invloed kan hebben op de bedrijfsvoering. Er is één rechtbank, rechtbank Haarlem, die vorig jaar in een dergelijke casus tot een soortgelijke conclusie kwam. Naar onze mening gaat men hier te kort door de bocht: op grond van de wet- en regelgeving¹ is het slechts mogelijk om gedurende het kalenderjaar de var te wijzigen of in te trekken door middel van een voor bezwaar vatbare intrekkingbeschikking. In tegenstelling tot de Belastingdienst en de uitspraak van rechtbank Haarlem zijn wij dan ook van mening dat zonder een intrekkingbeschikking, de vrijwarende werking van de var in stand blijft. Al deze commotie omtrent de var is voor ons aanleiding om de desbetreffende regels nog eens op een rij te zetten.

Oorsprong van de var

Voor veel opdrachtgevers was het onduidelijk of een bepaalde arbeidsrelatie als een dienstbetrekking moest worden aangemerkt of niet. Dit kon leiden tot naheffingsaanslagen loonheffingen, al dan niet gepaard met een boete en gevolgd door een gang naar de rechter. Het probleem is dat het antwoord op de vraag of er sprake is van een dienstbetrekking, lastig is te geven. Waarom is dat antwoord zo lastig te geven? Daarvoor moeten we terug naar de voorwaarden voor het bestaan van een dienstbetrekking. Er is sprake van een dienstbetrekking als aan drie voorwaarden – tegelijkertijd – wordt voldaan. Als er één van deze drie voorwaarden niet wordt vervuld, is er dus geen sprake van een dienstbetrekking. De drie voorwaarden zijn:

- de verplichting tot het persoonlijk verrichten van

